

Handelingen – hoofdstuk 2

*Vertaling Bible Commentary van Andrew Wommack
Wiebrig Calderhead, 2008*

Handelingen hoofdstuk 2

1 En toen de Pinksterdag aanbrak, waren allen tezamen bijeen.

Opmerking 1 bij Handelingen 2:1: Dit betekent dat de zon al helemaal op was.

Opmerking 2 bij Handelingen 2:1: Een van de grootste oorzaken waarom de kracht van God zich niet méér manifesteert in de gemeente van tegenwoordig is dat we niet allemaal eendrachtig en tezamen zijn (zie opmerking 4 bij Handelingen 1:14)¹. Natuurlijk is het niet mogelijk dat alle Christenen over de hele wereld tegelijkertijd bij elkaar kunnen zijn, maar plaatselijk is het wel mogelijk. Het feit dat er kerken aan beide zijden van een straat worden gebouwd en dat ze dezelfde ruimtes in winkelcentra en kantoorgebouwen huren bewijst alleen al hoezeer het lichaam van Christus tegenwoordig verdeeld is.

Eenheid tussen gelovigen is geen eerste vereiste voor opwekking en evenmin is het een gevolg van opwekking. Het is een integraal onderdeel van opwekking. Zonder eenheid zal de grote uitstorting van Gods Geest, waar alle gelovigen naar verlangen, niet komen.²

2 En eensklaps kwam er uit de hemel een geluid als van een geweldige windvlaag en vulde het gehele huis, waar zij gezeten waren;

Opmerking 3 bij Handelingen 2:2: Merk op dat de Schrift niet zegt dat er een windvlaag was, maar dat er als het ware een geluid als van een geweldige windvlaag was. Klaarblijkelijk was het rustig in de kamer, wat het geluid van een geweldige windvlaag des te ontzagwekkender maakte.

3 en er vertoonden zich aan hen tongen als van vuur, die zich verdeelden, en het zette zich op ieder van hen;

Opmerking 4 bij Handelingen 2:3: Dit was zowel een zichtbare als een hoorbare bovennatuurlijke manifestatie van de Heilige Geest. Deze doop ging bovendien vergezeld van de gave van het spreken in tongen. Slechts eenmaal was er een soortgelijke ervaring met de komst van de Heilige Geest (Handelingen 4:31).³

4 en zij werden allen vervuld met de heilige Geest en begonnen met andere tongen te spreken, zoals de Geest het hun gaf uit te spreken.

Opmerking 5 bij Handelingen 2:4: Het is niet helemaal duidelijk wie in dit vers de "zij" waren. In het eerste hoofdstuk sprak Lucas van 120 mannen en vrouwen die in de bovenzaal aanwezig waren, maar er kan niet met zekerheid gezegd worden dat deze allemaal aanwezig waren toen de Heilige Geest kwam. Er kan wel veilig worden aangenomen dat de apostelen die aan het wachten waren, zoals Jezus hun had bevolen (Handelingen 1:4-5)⁴, in tongen spraken. Het is ook heel goed mogelijk dat andere gelovigen, of alle gelovigen aanwezig waren in de bovenzaal en in tongen spraken (zie opmerking 20 bij Handelingen 2:11).

Hoe dan ook, in zijn toespraak tot de mensen haalde Petrus Joël 2:28-29⁵ aan en hij verklaarde dat deze uitstorting van de Heilige Geest "op de dienstknechten en op de dienstmaagden" voor alle aanwezige mensen was (meer dan 3.000 – Handelingen 2:41), voor hun kinderen en voor allen, die verre zijn (dat zijn wij – Handelingen 2:39). Dit bewijst voor altijd dat de gave van tongen niet alleen maar voor een handjevol apostelen was.

Opmerking 6 bij Handelingen 2:4: Deze vervulling van de Heilige Geest was een vervolg op hun ervaring van wedergeboorte (zie opmerking 27 bij Joh. 14:17)⁶. Later maakte Paulus in Romeinen 10:9 bekend dat iemand met zijn mond moest belijden dat Jezus Heer is en met zijn hart geloven dat God Hem uit de doden heeft opgewekt voordat zij behouden konden zijn.⁷

Deze discipelen hadden dit reeds gedaan. In Johannes 20:28⁸ wordt met name vermeld dat Tomas voor de verrezen Jezus neerknielde en beled dat Jezus zowel Heer als God was. Ongetwijfeld waren al deze discipelen al behouden en toch hadden ze nog niet de doop in de Heilige Geest ontvangen. Ditzelfde geldt voor de mensen die in Handelingen 8:12-17 en Handelingen 19:2-7⁹ in Jezus geloofden.

Het is daarom mogelijk om behouden te zijn en toch niet de doop in de Heilige Geest te hebben ontvangen, waarover Jezus sprak (Johannes 7:37-39, Handelingen 1:4-5)¹⁰. Omdat de Heilige Geest nu gegeven is en we niet hoeven te wachten op Zijn komst, kunnen we redding en doop in de Heilige Geest in één keer ontvangen, maar dit gaat niet automatisch zo. We moeten net zoals we geloofden voor onze redding, vragen en geloven voor de doop in de Heilige Geest (Matteüs 7:7, Lucas 11:13)¹¹.

Opmerking 7 bij Handelingen 2:4: Het spreken in tongen is uniek voor het tijdperk van de gemeente, omdat als iemand in tongen spreekt, zijn nieuwe wedergeboren geest spreekt (zie opmerking 2 bij Joh. 3:3)¹², en niet zijn verstand (1 Korintiërs 14:14)¹³. Vóór onze redding was onze geest dat deel van ons dat "dood was in overtredingen en zonden" (Efeze 2:1)¹⁴. De Heilige Geest kon ons daarom niet eerder dan nadat we een nieuwe geest ontvangen hadden deze bovennatuurlijke communicatie met de Vader geven.

Deze ervaring was echter al in het Oude Testament voorzeggd. Joël profeteerde erover in Joël 2:28-29 en Petrus verwijst hiernaar als hij dit wonder verklaart. In Jesaja 28:11-12 sprak Jesaja met name over het spreken in tongen en Jezus zei ook dat de gelovigen in nieuwe tongen zouden spreken (Marcus 16:17)¹⁵.

Opmerking 8 bij Handelingen 2:4: De andere tongen waarin deze discipelen spraken waren talen die niet de hunne waren en die ze nooit eerder hadden

geleerd. Dit waren andere tongen dan die waar Paulus over leerde in 1 Korintiërs 12 en 14, omdat dit bekende talen waren.

Er zijn verschillende soorten talen die duidelijk besproken worden in 1 Korintiërs 13:1⁶. Ze worden "tongen van mensen en van engelen" genoemd. De tongen van mensen waren de bekende talen die de discipelen hier spraken, en de tongen van engelen, of hemelse talen, zijn de tongen die alle geestvervulde gelovigen kunnen spreken en waar Paulus over sprak in 1 Korintiërs 12 en 14.

Dit is het enige voorbeeld in de Bijbel waar gelovigen in bekende talen spreken. De andere gevallen waar in tongen werd gesproken (Handelingen 8:18; Handelingen 10:45-46, Handelingen 19:6)¹⁷ waren klaarblijkelijk de hemelse talen die niet bekend zijn bij de mensen.

Opmerking 9 bij Handelingen 2:4: Dit spreken in tongen is niet zoals velen het zich hebben voorgesteld. De Heilige Geest nam niet bezit van de discipelen zodat ze geen controle meer hadden over wat er gebeurde.

In zijn brief aan de Korintiërs wijst Paulus er heel specifiek op dat de gaven op de goede manier gebruikt moesten worden. Hij vertelt de Korintiërs dat ze zichzelf moeten beheersen en in de gemeente niet in tongen moeten spreken, tenzij er ook een uitleg van wordt gegeven (1 Kor. 14:27-28)¹⁸. Hij zou hun dit niet verteld hebben als ze geen controle over de gave hadden.

Deze gave om in tongen te spreken verschilt niet van de bedieningsgaven die in Efeze 4:11¹⁹ worden genoemd. Een ware dienaar van God functioneert ook in een bovennatuurlijke gave als hij predikt of onderwijst. Petrus werd net zo door de Heilige Geest gebruikt toen hij deze menigte toesprak als toen hij tot hen in tongen sprak. Toch verwacht niemand dat hij gewoonweg zijn mond opendoet en dan op een bovennatuurlijke manier door God wordt beheerst.

De Heilige Geest inspireert en zalft een prediker, maar de eigen wil van de dienaar is nog steeds intact en de mate waarin de Heilige Geest de boodschap gebruikt is voor een groot deel afhankelijk van in hoeverre de individuele persoon zich aan Zijn leiding overgeeft. Zo gaat het ook met het spreken in tongen. De Heilige Geest geeft de individuele persoon de uiting, maar deze persoon moet zijn geloof aanwenden om te spreken (Marcus 16:17) en geloven dat het resultaat door God wordt geïnspireerd (Lucas 11:9-13)²⁰.

Doordat deze waarheid niet goed werd begrepen, hebben veel mensen de Heer om de gave van tongen gevraagd, waarna ze wachtten totdat de Heer op een bovennatuurlijke manier hun mond zou gebruiken. Als er dan niets gebeurt, zeggen ze dat de Heer waarschijnlijk niet wil dat ze in tongen spreken, want anders zou het wel gebeurd zijn.

Dit is net zomin waar als dat je zegt dat iedereen die door de Heer is geroepen om te prediken ook inderdaad predikt, of dat iedereen aan wie Hij een profetie heeft gegeven ook inderdaad profeteert. We moeten in geloof uitstappen.

5 Nu waren er Joden te Jeruzalem woonachtig, vrome mannen uit alle volken onder de hemel;

6 en toen dit geluid gekomen was, liep de menigte te hoop en verbaasde zich, want een ieder hoorde hen in zijn eigen taal spreken.

7 En buiten zichzelf van verwondering zeiden zij: Zie, zijn niet al dezen, die daar spreken, Galilleeërs?

8 En hoe horen wij hen dan een ieder in onze eigen taal, waarin wij geboren zijn?

Opmerking 10 bij Handelingen 2:8: In deze lijst worden tenminste 13 verschillende buitenlandse gebieden of groepen mensen genoemd. Dit geeft aanleiding om te geloven dat meer mensen dan de twaalf apostelen in tongen spraken (zie opmerking 5 bij Handelingen 2:4). Sommige mensen hebben aangevoerd dat het niet de apostelen waren die in tongen spraken, maar de toehoorders die hun eigen talen hoorden. Maar dit is beslist niet zoals Lucas het in dit verslag beschrijft. "Zij (d.w.z. de discipelen) begonnen met andere tongen te spreken, zoals de Geest het hun gaf uit te spreken" (vers 4).

9 Parten, Meden, Elamieten, inwoners van Mesopotamië, Judea en Kapadocië, Pontus en Asia,

Opmerking 11 bij Handelingen 2:9: Parten waren een volk dat ten noordoosten van Jeruzalem leefde in een gebied dat nu ruwweg overeenkomt met de hedendaagse Iranese provincie Khorasan.

Opmerkingen 12 bij Handelingen 2:9: De Meden woonden in wat nu Iran is, net ten zuiden van de Parten en ten noorden van de Elamieten.

Opmerking 13 bij Handelingen 2:9: De Elamieten woonden in wat wij tegenwoordig Zuid-Iran noemen.

Opmerking 14 bij Handelingen 2:9: Mesopotamië was een land tussen de rivieren de Tigris en de Eufhraat, in het huidige Irak, ten noordoosten van Israël en ten westen van de Parten.

Opmerking 15 bij Handelingen 2:9: Kapadocië, Pontus, Asia, Frygië en Pamfylië waren allemaal gebieden in Klein Azië, ten noorden en noordwesten van Israël.

10 Frygië en Pamfylië, Egypte en de streken van Libië bij Cyrene, en hier verblijvende Romeinen, zowel Joden als Jodengenoten,

Opmerking 16 bij Handelingen 2:10: Het Egypte waarnaar hier wordt verwezen is hetzelfde land als het hedendaagse Egypte.

Opmerking 17 bij Handelingen 2:10: Cyrene was in Libië, Noord-Afrika, pal ten westen van Egypte.

11 Kretenzen en Arabieren, wij horen hen in onze eigen taal van de grote daden Gods spreken.

Opmerking 18 bij Handelingen 2:11: De Kretenzen waren de inwoners van het eiland Kreta in de Middellandse Zee.

Opmerking 19 bij Handelingen 2:11: Arabië verwijst naar het grote woestijnachtige schiereiland ten zuidwesten van Israël.

Opmerking 20 bij Handelingen 2:11: Telkens wanneer iemand in tongen spreekt, geeft de Geest de inspiratie (vers 4). Hij spreekt altijd de opzienbarende werken van God (1 Kor. 14:2 + 1 Kor. 2:7; 1 Kor. 14:17)²¹.

12 En zij waren allen buiten zichzelf en geheel met de zaak verlegen, en zij zeiden de een tot de ander: Wat wil dit toch zeggen?

13 Maar anderen zeiden spottend: Zij hebben te veel zoete wijn gehad!

Opmerking 21 bij Handelingen 2:13: Hoe wonderbaarlijk ook een demonstratie van Gods kracht zichtbaar wordt, toch waren er, en zullen er altijd zijn, ongelovigen die ermee spotten.

14 Maar Petrus stond met de elven op, en hij verhief zijn stem en sprak hen toe: Gij Joden en allen, die te Jeruzalem woonachtig zijt, dit zij u bekend en neemt mijn woorden ter ore.

Opmerking 1 bij Handelingen 2:14: De gebeurtenissen op de Pinksterdag geven ons een goed voorbeeld van het doel van de wonderbaarlijke manifestaties van Gods kracht of aanwezigheid. De opzienbarende manifestatie waarmee de komst van de Heilige Geest gepaard ging, was als een klok om de aandacht van duizenden mensen naar de discipelen te trekken. Vervolgens legden de discipelen uit wat er aan de hand was en ze predikten Jezus aan de mensen. Het resultaat was dat ongeveer drieduizend mensen wedergeboren werden.

Tegenwoordig gaat het precies zo dat wonderen nog steeds de aandacht trekken van de mensen naar diegenen die het wonder hebben ontvangen en ze bieden een perfecte gelegenheid om te verkondigen dat Jezus degene is die wonderen in hun levens kan bewerken.

15 Want deze mensen zijn niet dronken, zoals gij veronderstelt, want het is het derde uur van de dag;

16 maar dit is het, waarvan gesproken is door de profeet Joël:

Opmerking 2 bij Handelingen 2:16: Petrus geeft hier blijk van een visie op en begrip van de Schriften die voorheen niet kenmerkend was voor hem of de andere discipelen. Dit was een direct gevolg van de doop in de Heilige Geest. Jezus zei dat de Heilige Geest ons in de waarheid zou leiden en ons alle dingen zou leren (Joh. 14:26; 16:13)²² en dat is precies wat met Petrus gebeurde.

Het ontvangen van de doop in de Heilige Geest is de enige en belangrijkste sleutel om openbaringskennis van God te ontvangen (zie opmerking 1 bij Lucas 2:26,²³ en opmerking 1 bij Johannes 7:15)²⁴.

17 En het zal zijn in de laatste dagen, zegt God, dat Ik zal uitstorten van mijn Geest op alle vlees; en uw zonen en uw dochters zullen profeteren, en uw jongelingen zullen gezichten zien, en uw ouderen zullen dromen dromen:

Opmerking 3 bij Handelingen 2:17: Veel mensen hebben erover gedebatteerd of we nu wel of niet in de laatste dagen leven. Joël profeteerde dat deze uitstorting van de Heilige Geest in de laatste dagen zou plaatsvinden en Petrus zei dat het dit was wat hier gebeurde op de Pinksterdag.

Als de komst van de Heilige Geest op de Pinksterdag, wat bijna 2000 jaar geleden gebeurde, het begin was van de laatste dagen, dan moet de tijd voor ons zeker op zijn eind lopen. Dit zou voor diegenen die de Bijbel geloven een eind moeten maken aan de discussie.

In ieder geval kunnen we ervan uitgaan dat dit onze laatste generatie is. We moeten ernst maken met het werk van onze Vader.

Opmerking 4 bij Handelingen 2:17: De belofte dat de Geest zal worden uitgestort op "alle vlees" spreekt over alle soorten vlees of mensen. Het is duidelijk dat niet iedereen de Heilige Geest heeft. Eigenlijk wordt hier bekendgemaakt dat de deur tot redding en de vervulling met de Heilige Geest openstaat voor Jood en heiden, man en vrouw, volwassene en kind.

Opmerking 5 bij Handelingen 2:17: Deze tekst verklaart onmiskenbaar dat profeteren, gezichten zien en het dromen van door God geïnspireerde dromen verbonden zijn met de vervulling van de Heilige Geest. De doop in de Heilige Geest is de toegang tot het wonderbaarlijke gebied van God.

Opmerking 6 bij Handelingen 2:17: Deze doop in de Heilige Geest kwam op de Pinksterdag, maar was niet alleen voor deze groep mensen. Petrus zei in vers 39: "Want voor u is de belofte en voor uw kinderen en voor allen, die verre zijn, zovelen als de Here, onze God, ertoe roepen zal." Deze zelfde kracht is beschikbaar voor alle gelovigen in onze tijd (Lucas 11:13; Marcus 16:17)²⁵.

18 ja, zelfs op mijn dienstknechten en mijn dienstmaagden zal Ik in die dagen van mijn Geest uitstorten en zij zullen profeteren.

19 En Ik zal wonderen geven in de hemel boven en tekenen op de aarde beneden: bloed en vuur en rookwalm.

20 De zon zal veranderen in duisternis en de maan in bloed, voordat de grote en doorluchtige dag des Heren komt.

21 En het zal zijn, dat al wie de naam des Heren aanroept, behouden zal worden.

Opmerking 7 bij Handelingen 2:21: Het woord "behoud" komt 163 keer in de Bijbel voor; 118 keer in het Oude Testament en 43 keer in het Nieuwe Testament. Verder worden er honderden keren variaties gebruikt zoals "redding", "gered", enz. Het wordt gebruikt als een woord waar alles bij inbegrepen is om alle handelingen en verrichtingen van Gods verlossing van de mensheid aan te duiden. Eén van de grote tragedies in de kerk is geweest dat het woord "behoud" alleen maar gekoppeld werd aan de eerste vergeving van zonden.

Zoals hier duidelijk te zien is, als je de aanhaling van Petrus vergelijkt met de oorspronkelijke passage uit Joël 2:22, zijn behoud en verlossing hetzelfde. Verlossing is een deel van ons behoud, evenals genezing, voorspoed, rechtvaardigheid, rechtvaardiging, vergeving, heiliging en verheerlijking.

Het Griekse woord dat in deze tekst vertaald wordt met "behoud", evenals in 91 andere teksten in het Nieuwe Testament, is "sozo". Dit woord werd in Matteüs 8:25; 14:30; Joh. 12:27; 1 Tim. 2:15, Judas 5²⁶ gebruikt als verlossing uit gevaar of lijden. In Jacobus 5:15 wordt dit woord "sozo" (gered) gebruikt als het verwijst naar lichamelijke genezing. Ditzelfde woord wordt met verwijzing naar lichamelijke genezing ook vertaald als "heel gemaakt" (Matteüs 9:21, 22 (twee keer); Marcus 5:28, 34; 6:56; 10:52; Lucas 8:48, 50; 17:19; Handelingen 4:9²⁷; en zie ook opmerking 2 bij Matteüs 8:17)²⁸.

22 Mannen van Israël, hoort deze woorden: Jezus, de Nazoreeër, een man u van Godswege aangewezen door krachten, wonderen en tekenen, die God door Hem in uw midden verricht heeft, zoals gij zelf weet,

Opmerking 8 bij Handelingen 2:22: Het Griekse woord dat hier met "aangewezen" wordt vertaald is "apodeiknumi", wat betekent: demonstreren, aantonen, erkennen, bevestigen, bekendmaken, duidelijk maken.

In dit geval zegt Petrus dat God getuigde van de echtheid van Jezus door de wonderen die Hij door Hem deed. Als Jezus de wonderbaarlijke kracht van God nodig had om Zijn woorden te bewijzen, hoeveel meer hebben wij dat dan nodig. Tekenen en wonderen zijn belangrijk voor ware evangelisatie.

23 deze, naar de bepaalde raad en voorkennis van God uitgeleverd, hebt gij door de handen van wetteloze mensen aan het kruis genageld en gedood.

Opmerking 9 bij Handelingen 2:23: Deze tekst, gecombineerd met de profetieën uit het Oude Testament (zie opmerking 1 bij Matteüs 26:24)²⁹ en wat Jezus zelf zegt over Zijn dood en opstanding (zie opmerking 1 bij Matteüs 16:21)³⁰ laten er geen twijfel over bestaan dat de kruisiging niet zomaar gebeurde. Het was het voornemen van God.

Betekent dit dat God alle verantwoordelijkheid draagt en degenen die een rol speelden in de verwerping en kruisiging van Jezus niet schuldig zijn? Helemaal niet. Jezus kwam naar de aarde om in onze plaats te sterven en daardoor verlossing voor ons te verwerven. Dat was Zijn plan, maar Hij dwong niemand om dat uit te voeren. Zijn bediening en boodschap plaatsten hem rechtstreeks tegenover de duivel en zijn volgelingen. Hun haat voor Jezus bracht hen ertoe dat ze uit hun eigen vrije wil Jezus kruisigden.

In al Zijn wijsheid wist God gewoon wat de mensen zouden doen en Hij besloot om hun verwerping van Zijn Zoon te gebruiken om Zijn wil te volbrengen. Hij beheerst nooit onze wil om de Zijne te volbrengen (zie opmerking 3 bij Lucas 19:42)³¹.

24 God evenwel heeft Hem opgewekt, want Hij verbrak de weeën van de dood, naardien het niet mogelijk was, dat Hij door hem werd vastgehouden.

Opmerking 10 bij Handelingen 2:24: Het Griekse woord wat hier wordt vertaald met "weeën" is "odin" en dit betekent geboorteweëen. Ditzelfde woord is in 1 Thess. 5:3³² vertaald met "de weeën van een zwangere vrouw" en verwijst dus duidelijk naar barensweeën.

Opmerking 11 bij Handelingen 2:24: Het moest voor Jezus mogelijk zijn geweest om een nederlaag te kunnen lijden, want anders zou Hij niet een ware "tweede Adam" zijn geweest (1 Kor. 15:45), "die in alle dingen op gelijke wijze als wij is verzocht geweest, maar zonder te zondigen" (Hebr. 4:15)³³. Voor Jezus was echter de mogelijkheid om te zondigen gekoppeld aan Zijn fysieke lichaam en diens zwakheden. Nadat Hij had bewezen zelfs in Zijn sterfelijke vlees trouw te zijn, was er geen mogelijkheid meer dat Hij overwonnen kon worden toen Hij de duivel in het geestelijke gebied tegemoet trad.

25 Want David zegt van Hem: Ik zag de Here te allen tijde voor mij; want Hij is aan mijn rechterhand, opdat ik niet wankelen zou.

Opmerking 12 bij Handelingen 2:25: Petrus begint, geïnspireerd door de Heilige Geest, Schriftplaatsen uit het Oude Testament aan te halen om aan de mensen te bewijzen dat Jezus inderdaad de Messias was. Alle dingen die met Hem waren gebeurd waren honderden jaren eerder profeteerd.

Net zoals Petrus de vervulling van profetie gebruikte om te bewijzen dat Jezus de Christus was, is ook de wijze waarop Hij zo volmaakt de profetieën vervulde één van onze sterkste bewijsgronden voor de waarheid van wie Jezus is (zie opmerking 1 bij Matt. 26:24; eindnoot 30).

*26 Daarom is mijn hart verheugd en mijn tong verblijd, ja, ook mijn vlees zal nog een schuilplaats vinden in hope,
27 omdat Gij mijn ziel niet aan het dodenrijk zult overlaten, noch uw heilige ontbinding doen zien.*

Opmerking 13 bij Handelingen 2:27: Deze Oudtestamentische tekst uit Psalm 16:8-11³⁴ is een goed voorbeeld van hoe de Schrift zichzelf uitlegt. Als iemand alleen maar de tekst uit Psalm 16:8-11 zou lezen, zou je er gemakkelijk van uit kunnen gaan dat David over zichzelf sprak. Maar Petrus, geïnspireerd door de Heilige Geest, legt op een prachtige manier uit waarom David over de Messias moest spreken. Op deze manier legt de Bijbel zichzelf uit en stelt voor altijd vast dat Psalm 16:8-11 Messiaans is.

Dit is ook een sleutel dat de bewoording "uw heilige"³⁵ rechtstreeks naar Christus verwijst. Deze ene waarheid geeft ons inzicht in veel andere Messiaanse tekstplaatsen (2 Kon. 19:22; Job 6:10; Ps. 71:22; 78:41; 89:18-19³⁶; Jer. 50:29; 51:5; Ezech. 39:7; Hosea 11:9; Hab. 1:12; 3:3)³⁷.

Het is niet toevallig dat Jesaja, die in het Oude Testament één van de duidelijkste openbaringen over de Messias heeft gekregen, meer dan wie dan ook

in het hele Oude Testament, ook de bewoording "Uw Heilige" (de Heilige Israëls) gebruikte (Jesaja 1: 4; 5: 19, 24; 10: 17, 20;³⁸ 12: 6; 17: 7; 29: 19, 23; 30: 11, 12, 15; 31: 1;³⁹ 37: 23; 40: 25; 41: 14, 16, 20; 43: 3, 14, 15; 45: 11; 47: 4; 48: 17;⁴⁰ 49: 7; 54: 5; 55: 5; 60: 9, 14)⁴¹.

Sommige verwijzingen van Jesaja naar de Heilige Israëls verklaren duidelijk dat de "Heilige" God de Almachtige is (Jesaja 30: 15; 41: 14; 43: 3, 14, 15; 45: 11; 48: 17; 54: 5⁴²; zie ook opmerking 1 bij Marcus 1: 24⁴³). Dit is weer een bewijs dat overduidelijk vaststelt dat Jezus God in het vlees is (1 Tim. 3: 16⁴⁴).

28 Gij hebt mij wegen ten leven doen kennen; Gij zult mij vervullen met verheuging voor uw aangezicht.

29 Mannen broeders, men mag vrijuit tot u zeggen van de aartsvader David, dat hij èn gestorven èn begraven is, en zijn graf is bij ons tot op deze dag.

30 Daar hij nu een profeet was en wist, dat God hem onder ede gezworen had een uit de vrucht zijner lendenen op zijn troon te doen zitten,

Opmerking 14 bij Handelingen 2:30: Dit vers maakt duidelijk dat David begreep dat hij profeteerde over de lichamelijke opstanding van de Messias (1 Petrus 1: 10-11⁴⁵). In de Schrift is er geen exact verslag van wanneer hij precies deze openbaring van God ontving. Het is echter duidelijk uit de tekstplaatsen die Petrus aanhaalt (Psalm 16: 8-11; 110: 1)⁴⁶, gecombineerd met het door de Geest geïnspireerde commentaar van Petrus (in dit vers) dat de openbaring die geprofeteerd werd tot vervulling was gekomen.

Opmerking 15 bij Handelingen 2:30: Deze eed verwijst waarschijnlijk naar de verklaring van David in Psalm 110: 4 waar de Heer heeft gezworen en het berouwt Hem niet dat de Messias voor eeuwig priester zal zijn naar de ordening van Melchisedek.⁴⁷

Opmerking 16 bij Handelingen 2:30: Zoals hier overduidelijk wordt uitgelegd, was Jezus een fysieke afstammeling van David, niet een geestelijke afstammeling. Dit geeft ook verder bewijs aan het feit van een werkelijke fysieke opstanding van het lichaam van Jezus en niet slechts een geestelijke opstanding, zoals sommigen hebben aangevoerd.

31 heeft hij in de toekomst gezien en gesproken van de opstanding van de Christus, dat Hij niet aan het dodenrijk is overgelaten, noch zijn vlees ontbinding heeft gezien.

32 Deze Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn.

Opmerking 17 bij Handelingen 2:32: Geïnspireerd door de Heilige Geest geeft Petrus hier op een prachtige manier een uitleg van deze tekst uit het Oude Testament en gebruikt hij deze om te bevestigen wat ze hebben gezien. Dit geeft een onweerstaanbaar bewijs aan degenen die werkelijk de waarheid zochten en het gevolg is dat 3000 mensen tot de overtuiging kwamen dat Jezus God is en ons door Zijn bloed heeft verlost.

We kunnen ons getuigenis niet alleen op ervaring baseren, maar de Heer wil ook niet dat we het alleen maar op het Woord baseren. Handelingen 1: 8⁴⁸ draagt ons

op om getuigen te zijn van wat de Heer voor ons heeft gedaan. In Handelingen 4:29-30⁴⁹ baden de discipelen dat de Heer Zijn woord door hen zou spreken door genezingen, tekenen en wonderen. Marcus 16:20⁵⁰ laat ons zien dat de Heer samenwerkt met de ware verkondiging van Zijn Woord om het met tekenen en wonderen te bevestigen.

Paulus zei dat zijn prediking "niet met meeslepemde woorden van wijsheid, maar met betoon van geest en kracht" kwam (1 Kor. 2:4). Hij zei ook: "Het Koninkrijk Gods bestaat niet in woorden, maar in kracht"(1 Kor. 4:20)⁵¹. De verloren wereld moet de kracht van God om te redden zowel zien als horen.

33 Nu Hij dan door de rechterhand Gods verhoogd is en de belofte des heiligen Geestes van de Vader ontvangen heeft, heeft Hij dit uitgestort, wat gij en ziet en hoort.

34 Want David is niet opgevaren naar de hemelen, maar hij zegt zelf: De Here heeft gezegd tot mijn Here: Zet U aan mijn rechterhand,

Opmerking 18 bij Handelingen 2:34: Jezus had deze zelfde tekst gebruikt om degenen die Hem ondervroegen versted te doen staan en om Zichzelf tot de Heer van David af te kondigen (Matt. 22:43-45; Marcus 12:35-37; Luc. 20:41-44)⁵².

35 totdat Ik uw vijanden gemaakt heb tot een voetbank voor uw voeten. 36 Dus moet ook het ganse huis Israëls zeker weten, dat God Hem en tot Here en tot Christus gemaakt heeft, deze Jezus, die gij gekruisigd hebt.

37 Toen zij dit hoorden, werden zij diep in hun hart getroffen, en zij zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat moeten wij doen, mannen broeders?

Opmerking 1 bij Handelingen 2:37: Deze mensen waren in hun harten overtuigd, niet in hun verstand. Wij kunnen mensen niet overreden om behouden te worden. We kunnen de bewijzen aanbieden, maar de Heilige Geest moet het werk in hun hart doen (Joh. 6:44)⁵³. Het is met het hart dat men gelooft (Rom. 10:10)⁵⁴.

38 En Petrus antwoordde hun: Bekeert u en een ieder van u late zich dopen op de naam van Jezus Christus, tot vergeving van uw zonden, en gij zult de gave des heiligen Geestes ontvangen.

Opmerking 2 bij Handelingen 2:38: Deze Joden werden in hun hart geraakt door de toespraak van Petrus en ze deden een beroep op Petrus en de andere apostelen om hun te vertellen wat ze moesten doen om het met God in orde te kunnen maken. Petrus vertelde hen toen dat ze zich moesten bekeren en zich laten dopen tot vergeving van zonden. Onder Christenen is over dit vers veel strijd gevoerd.

Bekering is niet het grootste twistpunt. Velen zullen niet ontkennen dat bekering erbij hoort om behoudenis te verkrijgen (zie opmerking 1 bij Matt. 3:2⁵⁵ en opmerking 3 bij Lucas 15:18)⁵⁶. Het werkelijke twistpunt is de waterdoop, en meer in het bijzonder of de waterdoop een vereiste is of een bewijs van

behoudenis. De waterdoop is een opdracht van Jezus en zou gehoorzaamd moeten worden, net zoals ieder andere opdracht die Hij gaf, maar als wij ons geloof in de waterdoop stellen als een middel tot redding, dan is dat een belediging voor Christus en voor wat Hij voor ons heeft gedaan. We zeggen dan dat Jezus niet voor alles heeft voldaan en dat er nog een prijs is die wij moeten voldoen om behouden te worden.

Degenen die prediken dat de waterdoop noodzakelijk is om redding te verkrijgen, prediken ook altijd andere heilige daden die we moeten doen om gered te worden, omdat ze geloven dat geloof in wat Christus heeft gedaan niet genoeg is. Ze geloven dat we bepaalde dingen moeten doen om gered te worden en ze halen dit vers aan met de waterdoop als voorbeeld. Als iemand dat gelooft, verschuift de last van de behoudenis van Jezus op ons.

Het antwoord op dit probleem is in dit vers te vinden in het kleine woord "tot". Het Griekse woord dat in dit vers met "tot" is vertaald is "eis" en dat kan betekenen "vanwege, als een gevolg van, opdat", of het kan ook betekenen "om te verkrijgen".

Zoals in opmerking 9 bij Marcus 16:16⁵⁷ is uitgelegd, zijn er twee voorbeelden van verschillende groepen mensen die wedergeboren werden voordat zij in water werden gedoopt. Daarom kan de waterdoop niet een vereiste zijn om redding te verkrijgen. Het moet daarom een handeling zijn die als een gevolg van de vergeving van zonden komt. Het is een daad van gehoorzaamheid die alleen iemand die al wedergeboren is kan verrichten (Hand. 8: 36:37).⁵⁸

De waterdoop is een uiterlijke blijk van een innerlijke verandering. Het is uiterst nuttig als een daad die de duivel weerstaat en als een getuigenis die ons als één met Christus vereenzelvigd, maar het kan ons niet redden (zie opmerking 55 bij Matt. 7:21⁵⁹ en opmerking 21 bij Matt. 23:26)⁶⁰.

39 Want voor u is de belofte en voor uw kinderen en voor allen, die verre zijn, zovelen als de Here, onze God, ertoe roepen zal.

Opmerking 3 bij Handelingen 2:39: Petrus maakt hier erg duidelijk dat deze uitstorting van de Heilige Geest niet slechts een eenmalig wonder was, uitsluitend voor hen, maar dat het voor alle gelovigen voor alle tijden is.

40 En met nog meer andere woorden getuigde hij, en hij vermaande hen, zeggende: Laat u behouden uit dit verkeerde geslacht.

41 Zij dan, die zijn woord aanvaardden, lieten zich dopen en op die dag werden ongeveer drieduizend zielen toegevoegd.

Opmerking 4 bij Handelingen 2:41: Veel mensen hebben aangevoerd dat 3000 mensen niet in één dag in water konden worden gedoopt, temeer niet omdat er in de stad Jeruzalem geen natuurlijk stromend water of plassen waren. Er waren echter door mensen gemaakte bassins in de stad die ervoor geschikt zouden kunnen zijn.

Het badhuis van Siloam, dat pal ten zuiden van de tempel lag, zou geschikt kunnen zijn. Het is ongeveer 15 meter lang en 5 meter breed. Dit is het water waarheen Jezus de blinde man stuurde om zich te wassen (Joh. 9: 1-7)⁶¹.

De Gihonbronnen waren ook in de buurt en geschikt voor waterdoop. De bovenste bron was ongeveer 300 meter lang en 200 meter breed. Archeologen hebben ook veel rituele doopbaden blootgelegd die aan het tempelcomplex grensden. Er waren dus meer dan genoeg waterplaatsen om 3000 mensen te kunnen dopen.

Voor wat betreft de tijd die nodig was om 3000 mensen te dopen, kon dit ook gemakkelijk worden gedaan. Als per minuut slechts één persoon werd gedoopt, of 60 mensen per uur, dan konden twaalf mannen in vier uur en een kwartier 3000 mensen hebben gedoopt.

Het is ook zo, zoals in opmerking 6 bij Matteüs 28:19⁶² wordt genoemd, dat iedere gelovige iemand in water kan dopen, dus er zouden wel veel meer mensen dan de twaalf apostelen geweest kunnen zijn die doopten. Het is ook mogelijk dat de mensen zichzelf doopten zonder de hulp van iemand anders, zoals de bekeerlingen tot het Jodendom in de rituele baden van de tempel deden.

42 En zij bleven volharden bij het onderwijs der apostelen en de gemeenschap, het breken van het brood en de gebeden.

43 En er kwam vrees over alle ziel en vele wonderen en tekenen geschiedden door de apostelen.

44 En allen, die tot het geloof gekomen en bijeenvergaderd waren, hadden alles gemeenschappelijk;

Opmerking 5 bij Handelingen 2:44: Dit was een verbazingwekkende demonstratie van het werk van God in de levens van deze nieuwe bekeerlingen. Jezus had gezegd : "Hieraan zullen allen weten, dat gij discipelen van Mij zijt, indien gij liefde hebt onder elkander"(Joh. 13:35). Om uit je eigen voorspoed te geven om anderen te helpen is een van de beste manieren om die liefde te laten zien (1 Joh. 3:17)⁶³.

Het lijkt erop dat de gelovigen nog steeds hun huizen aanhielden vanwege het feit dat ze dagelijks bij elkaar aan huis kwamen (vers 46). Klaarblijkelijk duurde deze regeling ook slechts een bepaalde tijd. In de Schrift is geen aanwijzing dat dit soort gemeenschappelijk leven herhaald werd op andere plaatsen waar een groot aantal mensen tot Christus werden bekeerd. Eigenlijk hield Paulus een aantal jaren later een inzameling voor de arme heiligen in Jeruzalem (Rom. 15:26)⁶⁴, wat impliceert dat dit gemeenschappelijke systeem ofwel mislukt was, of dat het werd losgelaten.

Dit delen was volkomen vrijwillig, wat op te maken is uit de verklaring van Petrus in Handelingen 5:4⁶⁵. Er zijn veel pogingen ondernomen om dit systeem van delen te herhalen, maar deze zijn allemaal mislukt of zullen mislukken, tenzij er een oprecht liefdeswerk is in het hart van de persoon die geeft. Tenzij het hart juist is, zal het geven niemand iets opleveren, geestelijk noch fysiek (1 Kor. 13:3)⁶⁶. Daarom zou de nadruk moeten liggen op de hartsgesteldheid die deze vrijgevigheid voortbrengt en niet op de handeling zelf.

45 en telkens waren er, die hun bezittingen en have verkochten en ze uitdeelden aan allen, die er behoefte aan hadden;

46 en voortdurend waren zij elke dag eendrachtig in de tempel, braken het brood aan huis en gebruikten hun maaltijden met blijdschap en eenvoud des harten,

Opmerking 6 bij Handelingen 2:46: Dit was een klassiek voorbeeld van de uitstorting van de Heilige Geest en het biedt een norm waar we tegenwoordig ook naar zouden moeten streven.

Er waren tekenen en wonderen aanwezig, wat tot gevolg had dat een grote menigte werd aangetrokken (Marcus 16:17-20)⁶⁷. Er was gezalfde prediking en onderwijs wat de bekering van veel mensen teweegbracht (1 Kor. 1:21)⁶⁸. Degenen die geloofden waren gehoorzaam aan de geboden van de Heer (Joh. 14:15)⁶⁹. Er was een grote liefde tussen de broeders (Joh. 13:35) wat zich in daden manifesteerde (Jac. 2:15-17)⁷⁰.

Er was dagelijks gemeenschap met de Heer en met andere gelovigen (1 Joh. 4:20)⁷¹. Er was grote vreugde in de harten van de heiligen en zij hadden eenheid van hart (Matt. 6:22-24)⁷². Zoals in vers 47 wordt verteld, loofden zij God, wat altijd gebeurt als iemand werkelijk door de Heer is aangeraakt, en er was een aanhoudende groei terwijl de Heer dagelijks toevoegde aan de gemeente, die behouden werden.

47 en zij loofden God en stonden in de gunst bij het gehele volk. En de Here voegde dagelijks toe aan de kring, die behouden werden.

Eindnoten bij Handelingen 2:

¹ *Hand. 1:14 Deze allen bleven eendrachtig volharden in het gebed, met enige vrouwen en Maria, de moeder van Jezus, en met zijn broeders.*

Opmerking 4 bij Handelingen 1:14: Het feit dat de discipelen eendrachtig waren was een zeer belangrijk deel van het wonder van Pinksteren. Het woord dat hier gebruikt wordt voor "volharden" is het Griekse woord "proskartereo" wat betekent: "er ernst mee maken", "vasthouden aan", "onophoudelijk toegewijd zijn". Ze waren in staat om de tweedracht te vermijden die gewoonlijk mensen verdelen omdat ze volledig in in God opgingen. Ze waren zodanig overweldigd door de gebeurtenissen van de opstanding van Jezus dat egoïstische zaken niet belangrijk waren. Aangezien trots de oorzaak is van alle twist (Spreuken 13:10), is onszelf van trots ontdoen de enige manier waarop we ooit eenheid zullen bereiken. Eenheid brengt de zegeningen van God (Psalm 133), terwijl ruzie de vloek van de duivel brengt (Jacobus 3:16). Telkens wanneer gelovigen tot eenheid komen, wordt de kracht van God zichtbaar (zie opmerking 3 bij Joh. 13:35).

² Het hier gebruikte Griekse woord voor tezamen (homothuma'don) is een woord dat het unieke van de Christelijke gemeenschap aangeeft. Het wordt 12 maal in het Nieuwe Testament gebruikt, waarvan 11 maal in het boek Handelingen. Het woord is een samenstelling van twee woorden met de betekenis "gezindheid" of "karakter" en "samen met". Ook al is en blijft ieder verschillend, toch worden allen, onder leiding van de Heilige Geest, harmonieus samengevoegd.

³ *Hand. 4:31 En terwijl zij baden, werd de plaats, waar zij vergaderd waren, bewogen; en zij werden allen vervuld met de heilige Geest en spraken het woord Gods met vrijmoedigheid.*

⁴ *Hand. 1:4-5 En terwijl Hij met hen aanzat, gebood Hij hun Jeruzalem niet te verlaten, maar te blijven wachten op de belofte van de Vader, die gij (zei Hij) van Mij gehoord hebt. Want Johannes doopte met water, maar gij zult met de heilige Geest gedoopt worden, niet vele dagen na deze.*

⁵ *Joel 2:28-29 Daarna zal het geschieden, dat Ik mijn Geest zal uitstorten op al wat leeft, en uw zonen en uw dochters zullen profeteren; uw ouden zullen dromen dromen; uw jongelingen zullen gezichten zien. Ook op de dienstknechten en op de dienstmaagden zal Ik in die dagen mijn Geest uitstorten.*

⁶ *Joh. 14:17 de Geest der waarheid, die de wereld niet kan ontvangen, want zij ziet Hem niet en kent Hem niet; maar gij kent Hem, want Hij blijft bij u en zal in u zijn.*

Opmerking 27 bij Joh. 14:17: De verklaring die Jezus hier geeft dat de wereld de Heilige Geest niet kan ontvangen is erg belangrijk (zie ook opmerking 2 bij Joh. 3:3, eindnoot 13). Dit betekent dat totdat iemand is wedergeboren hij de Heilige Geest niet kan ontvangen. Ongelovigen kunnen de doop in de Heilige Geest niet ontvangen. Petrus gebruikte dit in *Hand. 11:15-17* als een bewijs van verlossing.

⁷ *Rom. 10:9 Want indien gij met uw mond belijdt, dat Jezus Heer is, en met uw hart gelooft, dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult gij behouden worden;*

⁸ *Joh. 20:28 Tomas antwoordde en zei tot Hem: Mijn Here en mijn God!*

⁹ *Hand. 8:12 Toen zij echter geloof schonken aan Filippus, die het evangelie van het Koninkrijk Gods en van de naam van Jezus Christus predikte, lieten zij zich dopen, zowel mannen als vrouwen. 13 En ook Simon zelf kwam tot geloof, en na gedoopt te zijn, bleef hij voortdurend bij Filippus, verbijsterd door de tekenen en grote krachten, die hij zag geschieden. 14 Toen nu de apostelen te Jeruzalem hoorden, dat Samaria het woord Gods had aanvaard, zonden zij tot hen Petrus en Johannes, 15 die, daar aangekomen, voor hen baden, dat zij de heilige Geest mochten ontvangen. 16 Want deze was nog over niemand van hen gekomen, maar zij waren alleen gedoopt in de naam van de Here Jezus. 17 Toen legden zij hun de handen op en zij ontvingen de heilige Geest.*

Hand. 19:2 En hij zei tot hen: Hebt gij de heilige Geest ontvangen, toen gij tot het geloof kwaamt? Doch zij zeiden tot hem: Wij hebben zelfs niet gehoord, dat er een heilige Geest is. 3 En hij zei tot hen: Waarin zijt gij dan gedoopt? En zij zeiden: In de doop van Johannes. 4 Maar Paulus zei: Johannes doopte een doop van bekering en zei tot het volk, dat zij moesten geloven in Hem, die na hem kwam, dat is in Jezus. 5 En toen zij dit hoorden, lieten zij zich dopen in de naam van de Here Jezus. 6 En toen Paulus hun de handen oplegde, kwam de heilige Geest over hen, en zij spraken in tongen en profeteerden. 7 En het waren in het geheel ongeveer twaalf mannen.

¹⁰ *Joh. 7:37-39 En op de laatste, de grote dag van het feest, stond Jezus en riep, zeggende: Indien iemand dorst heeft, hij kome tot Mij en drinke! Wie in Mij gelooft, gelijk de Schrift zegt, stromen van levend water*

zullen uit zijn binnenste vloeien. Dit zei Hij van de Geest, welke zij, die tot geloof in Hem kwamen, ontvangen zouden; want de Geest was er nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was.
Hand. 1:4-5 En terwijl Hij met hen aanzat, gebod Hij hun Jeruzalem niet te verlaten, maar te blijven wachten op de belofte van de Vader, die gij (zei Hij) van Mij gehoord hebt. Want Johannes doopte met water, maar gij zult met de heilige Geest gedoopt worden, niet vele dagen na deze.

¹¹ Matt. 7:7 Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden.
Lucas 11:13 Indien dan gij, hoewel gij slecht zijt, goede gaven weet te geven aan uw kinderen, hoeveel te meer zal uw Vader uit de hemel de heilige Geest geven aan hen, die Hem daarom bidden?

¹² Joh. 3:3 Jezus antwoordde en zei tot hem: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, tenzij iemand wederom geboren wordt, kan hij het Koninkrijk Gods niet zien.

Opmerking 2 bij Joh. 3:3: Om het Koninkrijk van God binnen te kunnen gaan is het essentieel om wedergeboren te zijn (vers 5). Zoals Jezus aan Nicodemus uitlegde, is dit niet een tweede lichamelijke geboorte, maar juist een geestelijke geboorte. Door zonde werd onze geest dood voor God (gescheiden van God) (Rom. 3:23; 6:23; 7:9.11; Ef. 2:1,5). Net zoals we niet zelf onze lichamelijke geboorte veroorzaakten, kunnen we ook niet onze geestelijke geboorte zelf voortbrengen. We zijn totaal niet bij machte om onszelf te redden (Jer. 13:23; Rom. 3:10-12; 8:7-8; Ef. 2:3) en daarom hebben wij een Redder nodig (Titus 1:4; 2:13; 3:4-5). Als we alleen maar in de Here Jezus Christus geloven zijn we gered (Hand. 16:31). Geloof is de enige voorwaarde (Rom. 3:28; 10:6-9). Alleen geloof redt. Reddend geloof staat echter niet alleen. In Jac. 2:17-18 staat: "geloof, indien het niet met werken gepaard gaat, is, op zichzelf genomen, dood ... toon mij dan uw geloof zonder de werken, en ik zal u mijn geloof tonen uit mijn werken." Redding is niet een reformatie, maar juist een vernieuwing, een nieuwe geboorte, een nieuwe schepping (2 Kor. 5:17), die alleen maar tot stand kan worden gebracht door een creatief wonder van de Heilige Geest (Joh. 1:13; 3:5).

¹³ 1 Kor. 14:14 Want indien ik bid in een tong, bidt mijn geest wel, maar mijn verstand blijft onvruchtbaar.

¹⁴ Ef. 2:1 Ook u, hoewel gij dood waart door uw overtredingen en zonden.

¹⁵ Jes. 28:11-12 Voorwaar, door mensen die een onverstaanbare taal spreken, en in een vreemde tongval zal tot dit volk spreken Hij, die tot hen gezegd heeft: Dit is de rust, geeft de vermoeide rust, en dit is de verademing – maar zij wilden niet horen.
Marcus 16:17 Als tekenen zullen deze dingen de gelovigen volgen: in mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven, in nieuwe tongen zullen zij spreken.

¹⁶ 1 Kor. 13:1 Al ware het, dat ik met de tongen der mensen en der engelen sprak

¹⁷ Hand. 8:18 En toen Simon zag, dat door de handoplegging der apostelen de Geest werd gegeven, bood hij hun geld aan.

Hand. 10:45-46 En al de gelovigen uit de besnijdenis, die met Petrus waren meegekomen, stonden verbaasd, dat de gave van de heilige Geest ook over de heidenen was uitgestort, want zij hoorden hen spreken in tongen en God grootmaken.

Hand. 19:6 En toen Paulus hun de handen oplegde, kwam de heilige Geest over hen, en zij spraken in tongen en profeteerden.

¹⁸ 1 Kor. 14:27-28 Indien er in tongen spreken, laten het er twee, ten hoogste drie zijn, ieder op zijn beurt, en laat één uitleg geven. Is er echter geen uitlegger, dan moet men zwijgen in de gemeente, maar tot zichzelf en tot God spreken.

¹⁹ Ef. 4:11 En Hij heeft zowel apostelen als profeten gegeven, zowel evangelisten als herders en leraars.

²⁰ Marcus 16:17 Als tekenen zullen deze dingen de gelovigen volgen: in mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven, in nieuwe tongen zullen zij spreken.

Lucas 11:9-13 En Ik zeg u: Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden. Want een ieder, die bidt, ontvangt en wie zoekt, vindt en wie klopt, hem zal opengedaan worden. Is er soms een vader onder u, die, als zijn zoon hem om een vis vraagt, hem voor een vis een slang zal geven? Of als hij om een ei vraagt, hem een scorpioen zal geven? Indien dan gij, hoewel gij slecht zijt, goede gaven weet te geven aan uw kinderen, hoeveel te meer zal uw Vader uit de hemel de heilige Geest geven aan hen, die Hem daarom bidden?

²¹ 1 Kor. 14:2 Want wie in een tong spreekt, spreekt niet tot mensen, maar tot God, want niemand verstaat het; door de Geest spreekt hij geheimenissen.

1 Kor. 2:7 maar wat wij spreken, als een geheimenis, is de verborgen wijsheid Gods, die God (reeds) van eeuwigheid voorbeschikt heeft tot onze heerlijkheid.

1 Kor. 14:17 Want gij dankt wel goed, doch de ander wordt er niet door gesticht.

²² Joh. 14:26 maar de Trooster, de heilige Geest, die de Vader zenden zal in mijn naam, die zal u alles leren en u te binnen brengen al wat Ik u gezegd heb.

16:13 doch wanneer Hij komt, de Geest der waarheid, zal Hij u de weg wijzen tot de volle waarheid; want Hij zal niet uit Zichzelf spreken, maar al wat Hij hoort, zal Hij spreken en de toekomst zal Hij u verkondigen.

²³ Lucas 2:26 *En hem was door de heilige Geest een godsspraak gegeven, dat hij de dood niet zou zien, eer hij de Christus des Heren gezien had.*

Opmerking 1 bij Lucas 2:26: Openbaringskennis is onmiskenbaar iets anders dan kennis die je door leren hebt opgedaan. Simeon was niet door een mens onderwezen dat hij de Christus des Heren zou zien, maar hij had die kennis eenvoudigweg van God gekregen. De Heilige Geest is degene die kennis verschaft (Luc. 2:26; Joh. 14:26; 16:12-15); het is altijd de waarheid (1 Joh. 2:27); rein (Jac. 3:17); en beschikbaar voor alle gelovigen (1 Kor. 2:9-16; Kol. 3:10).

²⁴ Joh. 7:15 *De Joden dan verbaasden zich en zeiden: Hoe is deze zo geleerd zonder onderricht te hebben ontvangen?*

Opmerking 1 bij Johannes 7:15: Jezus ontving Zijn wijsheid en kennis door directe openbaring van de Geest van God (zie opmerking 1 bij Lucas 2:26), in plaats van dat Hij door een mens werd onderwezen. Jezus had geleerd (Luc. 2:52), maar niet van een man. De Heilige Geest was Zijn onderwijzer.

Iedere wedergeboren gelovige heeft deze zelfde bediening van de Heilige Geest ook tot zijn beschikking gekregen. In Joh. 14:26 zei Jezus dat de Heilige Geest "u alles zal leren en u te binnen brengen al wat Ik u gezegd heb". Hij zei ook dat de Heilige Geest ons de weg zou wijzen en ons de toekomst zou verkondigen (Joh. 16:13). De Heilige Geest is naar ons gezonden om ons dezelfde wijsheid te leren waar de Joden zich over verwonderden toen Jezus onderwees, maar we moeten wel "in de klas verschijnen". Deze wijsheid moet te voorschijn worden gehaald door geloof, door tijd die we in het Woord doorbrengen en door gebed.

²⁵ Lucas 11:13 Indien dan gij, hoewel gij slecht zijt, goede gaven weet te geven aan uw kinderen, hoeveel te meer zal uw Vader uit de hemel de heilige Geest geven aan hen, die Hem daarom bidden?

Marcus 16:17 Als tekenen zullen deze dingen de gelovigen volgen: in mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven, in nieuwe tongen zullen zij spreken.

²⁶ Matt. 8:25 En zij kwamen en maakten Hem wakker en zeiden: Here, help ons, wij vergaan!

Joh. 12:27 Nu is mijn ziel ontroerd, en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure! Maar hiertoe ben Ik in deze ure gekomen.

Matt. 14:30 Maar toen hij zag op de wind, werd hij bevreesd en begon te zinken en hij schreeuwde: Here, red mij!

1 Tim. 2:15 doch zij zal behouden worden, kinderen ter wereld brengende, indien zij blijft in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid.

Judas 5 Maar ik wil u te binnen brengen – gij hebt het immers alles eens voor goed vernomen – dat de Here een volk uit het land Egypte verlost heeft, maar een andermaal hen, die niet tot geloof gekomen waren, verdelgd heeft.

²⁷ Matt. 9:21, 22 Want, zei zij bij zichzelf, indien ik slechts zijn kleed aanraak, zal ik behouden zijn. Maar Jezus keerde Zich om, zag haar en zei: Houd moed, dochter, uw geloof heeft u behouden. En de vrouw was behouden van dat ogenblik af.

Marcus 5:28 Want zij zei: Indien ik slechts zijn klederen kan aanraken, zal ik behouden zijn.

Marcus 5:34 En Hij zei tot haar: Dochter, uw geloof heeft u behouden; ga heen in vrede en wees genezen van uw kwaal.

Marcus 6:56 En waar Hij ook kwam in dorpen of steden of gehuchten, daar legden zij de zieken op de markten en smeekten Hem, dat zij slechts de kwast van zijn kleed mochten aanraken. En allen, die Hem aanraakten, werden gezond.

Marcus 10:52 En Jezus zei tot hem: Ga heen, uw geloof heeft u behouden. En terstond werd hij ziende en volgde Hem op de weg.

Lucas 8:48 En Hij zei tot haar: Dochter, uw geloof heeft u behouden, ga heen in vrede.

Lucas 8: 50 Maar Jezus hoorde het en antwoordde hem: Wees niet bevreesd, geloof alleen, en zij zal behouden worden.

Lucas 17:19 En Hij zei tot hem: Sta op, ga heen, uw geloof heeft u behouden.

Hand. 4:9 indien wij thans in verhoor genomen worden ter zake van een weldaad aan een zieke, waardoor hij gezond geworden is.

²⁸ *Matt. 8:17 opdat vervuld zou worden, hetgeen gesproken werd door de profeet Jesaja, toen hij zei: Hij heeft onze zwakheden op Zich genomen en onze ziekten heeft Hij gedragen.*

Opmerking 2 bij Matt. 8:18: Het feit dat in deze verzen, evenals in Jesaja 53:4, de woorden "zwakheden" en "ziekten" staan maakt het duidelijk dat toen Jesaja zei "door zijn striemen is ons genezing geworden" (Jesaja 53:5) het hier gaat over de fysieke genezing van onze lichamen. Jezus voorzag zowel in lichamelijke genezing als in vergeving van zonden. In Matt. 9:22, Marcus 5:34 en Lucas 8:48 is het woord "behoud" (Grieks "sozo") vertaald met "heel gemaakt" en dit verwijst naar lichamelijke genezing. In Jac. 5:15 staat "het gelovige gebed zal de lijder gezond maken." Veel tekstplaatsen noemen de genezing van onze lichamen in combinatie met de vergeving van onze zonden. Voorbeelden zijn Psalm 103:3; Jesaja 53:4-5 en 1 Petrus 2:24. Genezing is net zozeer deel van onze verlossing als de vergeving van onze zonden.

²⁹ *Matt. 26:24-25a De Zoon des mensen gaat wel heen gelijk van Hem geschreven staat, doch wee die mens, door wie de Zoon des mensen verraden wordt. Het ware voor die mens goed geweest, als hij niet geboren was.*

Opmerking 1 bij Matt. 26:24: Een van de meest overtuigende bewijzen dat Jezus de Christus is zijn de honderden profetieën uit het Oude Testament die Hij vervulde. Hieronder volgt een lijst van een aantal profetieën uit het Oude Testament over Zijn dood en de vervulling ervan in het Nieuwe Testament:
Tekst Oude Testament Vervulling Nieuw Testament
Gen. 3:15 Overwinning over satan Kol. 2:15 Numeri 21:9 Het beeld van de slang Joh. 3:14-15 Psalm 16:9-10 Zijn lichaam zal geen ontbinding zien Hand. 2:27,31; 13:35 Psalm 22:1 Christus verlaten Marc. 15:34 Psalm 22:7-8 De Messias bespot en belachelijk gemaakt Luc. 23:35 Psalm 22:15 Het doorboren van Zijn handen en voeten Marc. 15:25; Luc. 23:33; Joh. 19:37; 20:25 Psalm 22:19 Het verdelen van de kleren en het lot werpen Luc. 23:34; Joh. 19:23-24 Psalm 34:21 Geen beenderen gebroken Joh. 19:36 Psalm 35:11 Vals beschuldigd Marcus. 14:57-58 Psalm 35:19 Zonder reden gehaat Joh. 15:24-25 Psalm 41:10 Verraden door een vriend Luc. 22:47-48 Psalm 49:16 Zijn opstanding Marcus 16:6-7 Psalm 68:19 Opgevaren en gezeten aan Gods rechterhand Marcus 16:19; Ef. 4:8 Psalm 69:22 Hij kreeg azijn te drinken Matt. 27:34,48; Marcus 15:36; Joh. 19:29 Psalm 109:25 Tot een smaad geworden, mensen schudden hun hoofd Matt. 27:39 Jesaja 50:6 In het gelaat gespuugd Matt. 26:67 Jesaja 50:6 Gegeseld Matt. 27:26 Jesaja 52:14 Zijn verschijning was wegens lichamelijke mishandeling niet menselijk meer Matt. 26:67; 27:26,29-30; Marcus 15:15-19; Joh. 19:34 Jesaja 52:15 De volkeren zullen geestelijke reiniging ontvangen Heb. 1:3 Jesaja 53:3 Hij was veracht en van mensen verlaten Joh. 1:10-11 Jesaja 53:4 Hij droeg onze ziekten Matt. 8:16-17 Jesaja 53:5-6 Hij werd doorboord om onze overtredingen Rom. 4:25; 1 Pet. 3:18 Jesaja 53:7 Hij deed Zijn mond niet open Matt. 26:63; 27:12,14; Marcus 14:61; 15:5; 1 Petr. 2:23 Jesaja 53:9 Hij werd begraven bij de rijken Matt. 27:57-58; 60 Jesaja 53:11 Hij zal velen rechtvaardig maken Rom. 3:26; 5:19 Jesaja 53:12 Hij werd onder de overtreders geteld Marcus 15:28; Luc. 22:37 Jesaja 53:12 Hij werd met misdadigers gekruisigd Marcus 15:27-28 Jona 1:17 Het teken van de profeet, Jona Matt. 12:40; 16:4 Micha 4:14 Met een roede op de kinnebakken slaan Matt. 27:30 Zach. 11:12 Hij werd voor dertig zilverstukken verraden Matt. 26:15 Zach. 11:13 Het geld werd gebruikt om het veld van de pottenbakker te kopen Matt. 27:5-10 Zach. 13:7 De herder is geslagen en de schapen verstrooid Matt. 26:31; Marcus 14:27

³⁰ *Matt. 16:21 Van toen aan begon Jezus Christus zijn discipelen te tonen, dat Hij naar Jeruzalem moest gaan en veel lijden van de zijde der oudsten en overpriesters en schriftgeleerden en gedood worden en ten derden dage opgewekt worden.*

Opmerking 1 bij Matt. 16:21: Dit is de vierde keer van de veertien keren dat Jezus over Zijn dood profeteerde. (1e--Joh. 2:19; 2e--Matt. 12:39-40; 3e--Joh. 6:51; 4e--hier [Matt. 16:21; Marc. 8:31; Luc. 9:22]; 5e--Matt. 17:9-12; 6e--Matt. 17:22-23; Marc. 9:31; Luc. 9:44; 7e--Joh. 10:17-18; 8e--Luc. 11:29-30; 9e--Matt. 20:17-19; Marc. 10:32-34; Luc. 18:31-33; 10e--Mt. 20:28; 11e--Joh. 12:7-8; 12e--Joh. 12:23-33; 13e--Matt. 26:26-29, Marc. 14:22-25; Luc. 22:19-20; 14e--Marc. 14:27-28). Zeven keer maakte Hij zijn verklaringen in het openbaar (Joh. 2:19; Matt. 12:39-40; Joh. 6:51; 10:17-18; 12:7-8, 23-33; Luc. 11:29-30), terwijl Hij de overige zeven in besloten kring aan Zijn discipelen bekend maakte. Sommige van deze profetieën waren in de vorm van een gelijkenis (Joh. 2:19; Matt. 12:39-40; Luc. 11:29-30; Joh. 12:23-32; Matt. 26:26-29 [en de overeenkomstige tekstplaatsen]), maar zeven van de profetieën vertelden zeer duidelijk over Zijn opstanding op de derde dag.

Ondanks deze overvloedige en duidelijke profetieën over Zijn dood en opstanding, begrepen en onthielden de discipelen de woorden van Jezus niet tot na Zijn opstanding (Luc. 24:5-9). Lucas schrijft twee keer dat de woorden van Jezus verborgen waren voor de discipelen (Luc. 9:45; 18:34). Het is echter interessant te zien dat de hogepriesters en de Farizeeën zich de profetieën van Jezus over Zijn opstanding wel herinnerden (Matt. 27:63), terwijl Zijn discipelen dat niet deden.

Deze gebeurtenis gebeurde ongeveer zes maanden voordat Jezus gekruisigd werd. In de voorafgaande tweeënhalve jaar van Zijn bediening had Jezus Zijn dood slechts drie keer genoemd, maar vanaf deze tijd begon Hij het veelvuldiger uiteen te zetten en noemde hij het in de daaropvolgende zes maanden elf keer.

³¹ *Lucas 19:42 en zei: Och, of gij ook op deze dag verstondt wat tot uw vrede dient; maar thans is het verborgen voor uw ogen.*

Opmerking 3 bij Lucas 19:42: Dit vers toont niet alleen de bewogenheid aan die Jezus had voor degenen die Hem verwierpen, maar het laat ook zien dat de Heer ons de keuze van leven of dood geeft (Deut. 30:19). Als de Joden Hem zouden hebben ontvangen, dan hadden ze de verwoesting van Jeruzalem kunnen afwenden. Omdat zij echter hun eigen barmhartigheden prijsgaven (Jona 2:8), ondergingen zij de volledige verwoesting van Jeruzalem.

³² 1 Tess. 5:3 Terwijl zij zeggen: het is (alles) vrede en rust, overkomt hun, als de weeën een zwangere vrouw, een plotseling verderf, en zij zullen geenszins ontkomen.

³³ 1 Kor. 15:45 Aldus staat er ook geschreven: de eerste mens, Adam, werd een levende ziel; de laatste Adam een levendmakende geest.

Heb. 4:15 Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medevoelen met onze zwakheden, maar een, die in alle dingen op gelijke wijze (als wij) is verzocht geweest, doch zonder te zondigen.

³⁴ Ps. 16:8-10 Ik stel mij de HERE bestendig voor ogen; omdat Hij aan mijn rechterhand staat, wankel ik niet. Daarom verheugt zich mijn hart en juicht mijn ziel, zelfs mijn vlees zal in veiligheid wonen; want Gij geeft mijn ziel niet prijs aan het dodenrijk, noch laat Gij uw gunstgenoot de groeve zien.

³⁵ Vgl. SV: Want Gij zult mijn ziel in de hel niet verlaten, noch zult Uw Heilige overgeven, om verderving te zien. Psalm 16:10b: noch laat Gij uw gunstgenoot de groeve zien. KJV: neither wilt thou suffer thine Holy One to see corruption.

³⁶ 2 Kon. 19:22 Wie hebt gij gehoond en gelasterd, en tegen wie de stem verheven en uw ogen trots opgeslagen? Tegen de Heilige Israëls!

Job 6:10 Dat zou nog vertroosting voor mij zijn, ja, ik zou van vreugde opspringen bij het leed, dat Hij niet spaart, omdat ik de woorden van de Heilige niet heb verloochend.

Ps. 71:22 Dan zal ook ik U met de harp prijzen, uw getrouwheid, mijn God; ik zal U psalmzingen met de citer, o Heilige Israëls.

Ps. 78:41 en verzochten God wederom, en krenkten de Heilige Israëls.

Ps. 89:18-19 Want Gij zijt de luister hunner sterkte, en door uw welbehagen zult Gij onze hoorn verhogen; want van de HERE is ons schild, van de Heilige Israëls onze koning.

³⁷ Jer. 50:29 Roept schutters tegen Babel op, allen die de boog spannen; belegert het aan alle kanten, er zij geen ontkoming! Vergeldt het naar zijn werk, doet het naar al hetgeen het gedaan heeft, want tegen de HERE is het overmoedig geweest, tegen de Heilige Israëls.

Jer. 51:5 Want Israël en Juda zijn niet in weduwschap gelaten door hun God, door de HERE der heerscharen, al was hun land vol van schuld tegenover de Heilige Israëls.

Ezech. 39:7 Ik zal mijn heilige naam bekendmaken onder mijn volk Israël; Ik zal mijn heilige naam niet meer laten ontheiligen; en de volken zullen weten, dat Ik de HERE ben, heilig in Israël.

Hosea 11:9 Ik zal mijn brandende toorn niet ten uitvoer brengen. Ik zal Efraïm niet verder verderven. Want Ik ben God en geen mens, heilig in uw midden, en Ik zal niet komen in toorn gloed.

Hab. 1:12 Zijt Gij niet vanouds, HERE, mijn God, mijn Heilige? Wij sterven niet. HERE, tot een oordeel hebt Gij hem gesteld, en, o Rots! om te tuchtigen hebt Gij hem bestemd.

Hab. 3:3 God komt van Teman en de Heilige van het gebergte Paran. *se/la* Zijn majesteit bedekt de hemelen, en de aarde is vol van zijn lof.

³⁸ Jesaja 1:4 Wee het zondige volk, de natie, beladen met ongerechtigheid, het gebroed van boosdoeners, de verdorven kinderen. Zij hebben de HERE verlaten, de Heilige Israëls versmaad, zich achterwaarts gewend.

5:19 die zeggen: Hij haaste Zich, Hij volvoere snel zijn werk, opdat wij het zien; het raadsbesluit van de Heilige Israëls nadere en kome, opdat wij het leren kennen. 24 Daarom zal, zoals een vuurtong stoppelen verteert en brandend stro ineenzinkt, hun wortel als molm worden en hun bloesem als stof opstuiven, omdat zij de wet van de HERE der heerscharen verworpen en het woord van de Heilige Israëls hebben versmaad.

10:17 Dan zal het Licht van Israël tot een vuur worden en zijn Heilige tot een vlam, die op één dag de distels en dorens van Assur verbrandt en verteert; 20 En het zal te dien dage geschieden, dat de rest van Israël en wat van Jakobs huis ontkomen is, niet langer zullen steunen op hem die ze sloeg, maar in waarheidsteunen zullen op de HERE, de Heilige Israëls.

³⁹ Jesaja 12:6 Juicht en jubelt, inwoners van Sion, want groot in uw midden is de Heilige Israëls.
17:7 Te dien dage zal de mens de blik richten op zijn Maker en zijn ogen zullen zien naar de Heilige Israëls;
29:19 En ootmoedigen zullen steeds meer vreugde hebben in de HERE, en de armsten onder de mensen zullen juichen in de Heilige Israëls. 23 Want wanneer hij en zijn kinderen het werk mijner handen in hun midden zien, dan zullen zij mijn naam heiligen en zij zullen de Heilige Jakobs heiligen en voor de God van Israël ontzag hebben.
30:11 wijkt af van de weg, buigt af van het pad, doet de Heilige Israëls weg uit onze ogen. 12 Daarom, zo zegt de Heilige Israëls: Omdat gij dit woord verwerpt, op onderdrukking en slinksheid vertrouwt en daarop steunt. 15 Want zo zegt de Here HERE, de Heilige Israëls: Door bekering en rust zoudt gij verlost worden, in stilheid en vertrouwen zou uw sterkte zijn, – maar gij hebt niet gewild.
31:1 Wee hun die naar Egypte trekken om hulp, die steunen op paarden en vertrouwen op wagens, omdat zij talrijk zijn, en op ruiters, omdat zij machtig in aantal zijn, maar de blik niet richten op de Heilige Israëls en naar de HERE niet vragen.

⁴⁰ Jesaja 37:23 Wie hebt gij gehoond en gelasterd, en tegen wie de stem verheven en uw ogen trots opgeslagen? Tegen de Heilige Israëls!
40:25 Met wie dan wilt gij Mij vergelijken, dat Ik hem zou gelijk zijn? zegt de Heilige.
41:14 Vrees niet, gij wormpje Jakob, gij volkje Israël! Ik ben het, die u help, luidt het woord des HEREN, en uw Verlosser is de Heilige Israëls. 16 Gij zult ze wannen, en de wind zal ze opnemen en de storm zal ze verstrooien; maar gij zult juichen in de HERE, u beroemen in de Heilige Israëls. 20 opdat men zie en tevens erkenne, bedenke en tevens begripe, dat de hand des HEREN dit gedaan en de Heilige Israëls het geschapen heeft.
43:3 Want Ik, de HERE, ben uw God, de Heilige Israëls, uw Verlosser; Ik geef Egypte, Ethiopië en Seba als losgeld in uw plaats. 14 Zo zegt de HERE, uw Verlosser, de Heilige Israëls: Om uwentwil zend Ik iemand naar Babel en doe al de Chaldeeën als vluchtelingen afdalen naar de schepen waarover zij jubelden, 15 Ik de HERE, uw Heilige, de Schepper van Israël, uw Koning.
45:11 Zo zegt de HERE, de Heilige Israëls, en zijn Formeerder: Vraagt Mij naar de toekomstige dingen, vertrouwt Mij mijn zonen en het werk mijner handen toe.
47:4 De naam van onze Verlosser is de HERE der heerscharen, de Heilige Israëls.
48:17 Zo zegt de HERE, uw Verlosser, de Heilige Israëls: Ik ben de HERE, uw God, die u leert, opdat het u welga; die u de weg doet betreden, die gij moet gaan.

⁴¹ Jesaja 49:7 Zo zegt de HERE, Israëls Verlosser, zijn Heilige, tot de diep verachte, de bij het volk verafschuwde, de knecht van heersers: Koningen zullen dit zien en opstaan; vorsten, en zich nederbuigen, ter wille van de HERE, die getrouw is, de Heilige Israëls, die u verkoren heeft.
54:5 Want uw man is uw Maker, HERE der heerscharen is zijn naam; en uw lossen is de Heilige Israëls, God der ganse aarde zal Hij genoemd worden.
55:5 Zie, een volk dat gij niet kent, zult gij roepen, en een volk dat u niet kende, zal tot u snellen terwille van de HERE, uw God, en van de Heilige Israëls, omdat Hij u verheerlijkt heeft.
60:9 Want op Mij zullen de kustlanden wachten; en de schepen van Tarsis zullen de eerste zijn om uw zonen van verre aan te brengen; hun zilver en goud voeren zij mede, ter ere van de naam des HEREN, uws Gods, voor de Heilige Israëls, omdat Hij u luister verleend heeft. 14 De zonen uwer verdrukkers zullen deemoedig tot u komen, aan uw voeten zullen al uw versmaders zich neerwerpen en zij zullen u noemen: De stad des HEREN, het Sion van de Heilige Israëls.

⁴² Jesaja 30:15 Want zo zegt de Here HERE, de Heilige Israëls: Door bekering en rust zoudt gij verlost worden, in stilheid en vertrouwen zou uw sterkte zijn, – maar gij hebt niet gewild.
41:14 Vrees niet, gij wormpje Jakob, gij volkje Israël! Ik ben het, die u help, luidt het woord des HEREN, en uw Verlosser is de Heilige Israëls.
43:3 Want Ik, de HERE, ben uw God, de Heilige Israëls, uw Verlosser; Ik geef Egypte, Ethiopië en Seba als losgeld in uw plaats. 14 Zo zegt de HERE, uw Verlosser, de Heilige Israëls: Om uwentwil zend Ik iemand naar Babel en doe al de Chaldeeën als vluchtelingen afdalen naar de schepen waarover zij jubelden, 15 Ik de HERE, uw Heilige, de Schepper van Israël, uw Koning.
45:11 Zo zegt de HERE, de Heilige Israëls, en zijn Formeerder: Vraagt Mij naar de toekomstige dingen, vertrouwt Mij mijn zonen en het werk mijner handen toe.
48:17 Zo zegt de HERE, uw Verlosser, de Heilige Israëls: Ik ben de HERE, uw God, die u leert, opdat het u welga; die u de weg doet betreden, die gij moet gaan.
54:5 Want uw man is uw Maker, HERE der heerscharen is zijn naam; en uw lossen is de Heilige Israëls, God der ganse aarde zal Hij genoemd worden.

⁴³ Marcus 1:24 zeggende: *Wat hebt Gij met ons te maken, Jezus van Nazaret? Zijt Gij gekomen om ons te verdelgen? Ik weet wel, wie Gij zijt: de heilige Gods.*

Opmerking 1 bij Marcus 1:24: De bewoording "heilige Gods" (of Heilige Israëls) wordt 52 keer in de Bijbel gebruikt. Vierenzestig keer staat het in het Oude Testament, en behalve twee verwijzingen, verwijst het iedere keer naar Jehovah God (voorbeelden: Jes. 30:15; 43:3,14-15; 54:5; Ezech. 39:7). David gebruikte de bewoording "heilige" voor de Messias (Psalm 16:10), zoals we kunnen zien in de uitleg van Petrus van Davids verklaring op Pinksterdag (Hand. 2:25-32). Dat Jezus hier "de heilige Gods" genoemd wordt is dus een andere duidelijke verwijzing naar Zijn Goddelijkheid.

Als we dit in gedachten houden, zou het erop kunnen wijzen dat deze onreine geest voldeed aan de voorwaarde van 1 Joh. 4:1-3 om te belijden dat Jezus Christus in het vlees gekomen is en dus uit God was. De Schrift maakt het echter duidelijk dat het hier een onreine of kwade geest betrof.

Het Griekse woord dat in 1 Joh. 4:2 met "belijdt" wordt vertaald is "homologeo" en het is hetzelfde woord dat in Rom. 10:9-10 wordt gebruikt om behoudenis te belijden. Door het vergelijken van tekstplaatsen maakt Gods Woord duidelijk dat er meer voor nodig is om alleen maar de woorden "Jezus is mijn Heer" uit te spreken om wedergeboren te worden. Jezus zei: "Waarom noemt u me Here, Here en doet niet de dingen die Ik zeg?"

Jacobus zei: "Gij gelooft, dat God één is? Daaraan doet gij wèl, (maar) dat geloven de boze geesten ook en zij sidderen. Wilt gij weten, gij dwaze mens, dat het geloof zonder de werken niets uitwerkt?" (Jac. 2:19-20). Alleen maar omdat een geest belijdt dat Jezus de Christus is, of de "Heilige Gods" hoeft daarom nog niet te betekenen dat die geest uit God is omdat hij deze woorden zei. Je moet de geesten beproeven door te kijken naar de levensstijl van de individuen. Het is een grove vergissing om aan te nemen dat een geest uit God is, alleen maar omdat hij sommige woorden herhaalt, terwijl zijn daden voortdurend tegenstrijdig aan God zijn (1 Joh. 3:7,10).

⁴⁴ 1 Tim. 3:16 En buiten twijfel, groot is het geheimenis der godsvrucht: Die Zich geopenbaard heeft in het vlees, is gerechtvaardigd door de Geest, is verschenen aan de engelen, is verkondigd onder de heidenen, geloofd in de wereld, opgenomen in heerlijkheid.

⁴⁵ 1 Petrus 1:10-11 Naar deze zaligheid hebben gezocht en gevorst de profeten, die van de voor u bestemde genade geprofeteerd hebben, terwijl zij naspeurden, op welke of hoedanige tijd de Geest van Christus in hen doelde, toen Hij vooraf getuigenis gaf van al het lijden, dat over Christus zou komen, en van al de heerlijkheid daarna.

⁴⁶ Psalm 16:11; 110:1 Gij maakt mij het pad des levens bekend; overvloed van vreugde is bij uw aangezicht, liefelijkheid is in uw rechterhand, vooreeuw.

Psalm 110:1 Aldus luidt het woord des HEREN tot mijn Here: Zet u aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden gelegd heb als een voetbank voor uw voeten.

⁴⁷ Psalm 110:4 De HERE heeft gezworen en het berouwt Hem niet: Gij zijt priester voor eeuwig, naar de wijze van Melchisedek. Zie ook Hebr. 6:20: waarheen Jezus voor ons als voorloper is binnengegaan naar de ordening van Melchisedek, hogepriester geworden in eeuwigheid.

⁴⁸ Hand. 1:8 maar gij zult kracht ontvangen, wanneer de heilige Geest over u komt, en gij zult mijn getuigen zijn te Jeruzalem en in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste der aarde.

⁴⁹ Hand. 4:29-30 En nu, Here, let op hun dreigingen en geef uw dienstknechten met alle vrijmoedigheid uw woord te spreken, doordat Gij uw hand uitstreckt tot genezing, en dat tekenen en wonderen geschieden door de naam van uw heilige knecht Jezus.

⁵⁰ Marcus 16:20 Doch zij gingen heen en predikten overal, terwijl de Here medewerkte en het woord bevestigde door de tekenen, die eropvolgden.]

⁵¹ 1 Kor. 2:4 mijn spreken en mijn prediking kwam ook niet met meeslepende woorden van wijsheid, maar met betoon van geest en kracht,

1 Kor. 4:20 Want het Koninkrijk Gods bestaat niet in woorden, maar in kracht.

⁵² Matt. 22:43-45 Hij zei tot hen: Hoe kan David Hem dan door de Geest zijn Here noemen, als hij zegt: De Here heeft gezegd tot mijn Here: Zet U aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten gelegd heb. Indien David Hem dus Here noemt, hoe kan Hij dan zijn zoon zijn? En niemand kon Hem daarop iets antwoorden en evenmin durfde iemand van die dag af Hem meer iets vragen.

Marcus 12:35-37 En Jezus antwoordde bij zijn onderwijs in de tempel en zei: Hoe zeggen de schriftgeleerden, dat de Christus een zoon van David is? David zelf heeft door de heilige Geest gezegd: De Here heeft gezegd tot mijn Here: Zet U aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten gelegd

heb. David zelf noemt Hem Here, en hoe kan Hij dan zijn zoon zijn?

Lucas 20:41-44 Maar Hij zei tot hen: Hoe kan men zeggen, dat de Christus een zoon van David is? Want David zelf zegt in het boek der Psalmen: De Here heeft gezegd tot mijn Here: Zet U aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden gemaakt heb tot een voetbank voor uw voeten. David noemt Hem dus Here; hoe kan Hij dan zijn zoon zijn?

⁵³ Joh. 6:44 Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, die Mij gezonden heeft, hem trekke, en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage.

⁵⁴ Rom. 10:10 want met het hart gelooft men tot gerechtigheid en met de mond belijdt men tot behoudenis.

⁵⁵ *Matt. 3:2 en zei: Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.*

Opmerking 1 bij Matt. 3:2: "Bekeert" komt van het Griekse woord "metanoeo" en betekent letterlijk om anders te gaan denken. Het wordt 34 keer gebruikt in het Nieuwe Testament. Bekering is onderdeel van de redding (Matt. 4:17; Luc. 13:3). Bekering kan Goddelijke droefheid inhouden (2 Kor. 7:9), maar droefheid houdt niet altijd bekering in. Bekering is gewoonweg een verandering van denken wat vergezeld gaat van overeenkomstige daden (Matt. 3:8; Jac. 2:17).

⁵⁶ *Luc. 15:18 Ik zal opstaan en naar mijn vader gaan en tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u,*

Opmerking 3 bij Lucas 15:18: Dit is een goed voorbeeld van oprechte bekering (zie ook opmerking 1 bij Matt. 3:2, eindnoot 48). Deze zoon maakte geen aanspraak op zijn eigen goedheid en hij probeerde niet zijn daden te rechtvaardigen, maar hij vernederde zichzelf en deed een beroep op de genade van zijn vader (vgl. Luc. 18:9-14). Evenzo kunnen wij God niet in zelfrechtvaardiging benaderen, maar we moeten ons vernederen, al ons geloof in een Redder stellen en ons afkeren van onze boze wegen (2 Kron. 7:14). Dat is waarachtige bekering.

⁵⁷ *Marcus 16:16 Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden, maar wie niet gelooft, zal veroordeeld worden.*

Opmerking 9 bij Marcus 16:16: Deze tekst heeft velen doen geloven dat de waterdoop een onderdeel is van de verlossing en dat de ervaring van het wedergeboren worden zonder waterdoop geen realiteit kan zijn. Door dit soort denken zou, gebaseerd op Joh. 6:40, het aanschouwen van Jezus een voorwaardemoeten zijn voor redding.

Het is geloof in het verlossende werk van Christus waardoor we behouden worden, niet door onze handelingen. Jacobus schrijft echter dat geloof zonder werken dood is (Jac. 2:20). Alleen geloof redt, maar reddend geloof komt nooit alleen, er moet naar gehandeld worden. Hier verwijst Marcus naar als hij spreekt over de doop.

De waterdoop is een opdracht van Jezus en het is de eerste handeling nadat iemand tot geloof is gekomen. Deze verklaring van Marcus zou ook vertaald kunnen worden als "wie gelooft met reddend geloof (m.a.w. geloof dat werken voortbrengt) zal behouden worden". In die zin is de waterdoop erg belangrijk. Het is een gelegenheid om te handelen naar onze nieuwe geloofsbekentenis. Bij een ieder die weigert om de opdracht van Jezus om zich te laten dopen in water te volgen is het twijfelachtig of hij nu wel of niet echt gelooft.

Er zijn echter schriftuurlijke voorbeelden van mensen die wedergeboren waren voordat ze in water werden gedoopt. Cornelius en zijn vrienden waren vervuld met de Heilige Geest en spraken in tongen voordat ze in water werden gedoopt (Hand. 10:44-48). In Johannes 14:17 staat dat Jezus zei dat een ongelovige niet de Heilige Geest kan ontvangen (zie opmerking 27 bij Joh. 14:17), dus Cornelius en zijn vrienden moesten al wedergeboren zijn voordat ze zich lieten dopen.

Toen Petrus voor de gelovigen in Jeruzalem verhaalde over de bekering van Cornelius, verwees hij naar de doop in de Heilige Geest als bewijs van de bekering van heidenen, maar hij noemde nooit hun waterdoop (Hand. 11:1-8). Dit zou ondenkbaar zijn geweest als de vroege gemeente de waterdoop als een vereiste voor redding had beschouwd.

In Handelingen 19:1-7 kwam de apostel Paulus ook een aantal discipelen tegen die in Jezus waren gaan geloven door de prediking van Johannes de Doper en door Johannes in water waren gedoopt, maar zij hadden niet gehoord van de doop in de Heilige Geest. Paul doopte hen opnieuw met de Christelijke doop en toen ontvingen ze de Heilige Geest, maar het feit blijft dat ze volgelingen van Jezus waren voordat ze op de juiste manier in water waren gedoopt.

De waterdoop is het teken van het nieuwe verbond, net zoals besnijdenis het teken van het oude verbond was. In Romeinen 4 maakt de apostel Paulus het overduidelijk dat hoewel Abraham besneden was, zijn besnijdenis enkel een teken was. Abraham was gerechtvaardigd voor God voordat hij besneden werd. Paulus voert in Galaten 5:1-6 aan dat iedereen die zijn vertrouwen stelt in het besneden zijn buiten de genade staat en dat Christus hem geen nut zal doen.

De besnijdenis was een gebod van God dat gehouden moest worden (Gen. 17:9-14), maar toch was Abraham 13 jaar voordat hij werd besneden al gerechtvaardigd (Gen. 15:6 + Gen. 17:23-26). Evenzo is de waterdoop een gebod, maar het houden van dit gebod brengt geen rechtvaardiging voort. Jezus sprak over de vergeving van zonden zonder dat hij over de waterdoop sprak (Matt. 9:2; Luc. 7:48,50; 18:14; 19:9; 23:43) en Petrus (Hand. 3:19-4:4) en Paulus (Hand. 13:38-43 + 1 Kor. 1:13-17) deden dit ook. Filippus vertelde de Ethiopische eunuch, die aan Filippus vroeg om hem te dopen, dat als hij met zijn hele hart geloofde, hij gedoopt kon worden (Hand. 8:37). Filippus gebruikte alleen maar de waterdoop nadat iemand al tot geloof was gekomen. Op deze manier gebruikt Marcus de waterdoop.

⁵⁸ Hand. 8:36-37 En terwijl zij onderweg waren, kwamen zij bij een water, en de kamerling zei: Zie, daar is water; wat is er tegen, dat ik gedoopt word? [En hij zei: Indien jij van ganser harte gelooft, is het geoorloofd. En hij antwoordde en zei: Ik geloof, dat Jezus Christus de Zoon van God is.]

⁵⁹ *Matt. 7:21 Niet een ieder, die tot Mij zegt: Here, Here, zal het Koninkrijk der hemelen binnengaan, maar wie doet de wil mijns Vaders, die in de hemelen is.*

Opmerking 55 bij Matt. 7:21: In deze verklaring maakt Jezus het zeer duidelijk dat het de daders van Gods wil zijn die het Koninkrijk der hemelen zullen ingaan, en niet degenen die er alleen maar met hun mond van getuigen. Ditzelfde principe wordt in veel andere tekstplaatsen uiteengezet en het gehele tweede hoofdstuk van de brief van Jacobus is aan dit onderwerp gewijd.

Er is echter een schijnbaar tegengestelde lering in het Woord, die net zo goed onderbouwd is (bijvoorbeeld: Gen. 15:6; Deut. 9:4-6; Matt. 9:11-13; Joh. 8:4-11; Rom. 3:22-24; 4:4-5,16; 5:2,8,17; 9:10-12; 10:3-13; 11:6; 1 Kor. 15:10; Gal. 3:1-3,7,9-12,21-26; Ef. 1:5-12; 2:8-9; Titus. 3:4-7) en die uiteenzet dat we gerechtvaardigd zijn door geloof in wat Jezus heeft gedaan, en niet door onze werken. Niemand van ons is goed genoeg (Rom. 3:23). De maatstaf van God is volmaaktheid (Jac. 2:10). Daarom hebben wij een Redder nodig (Rom. 8:3-4; Titus 3:4-7).

Beide leerstellingen zijn waar en in plaats van dat ze elkaar tegenspreken, vullen ze elkaar aan. Alleen door geloof zijn wij door genade gered (Ef. 2:8-9; Titus 3:4-7), maar reddend geloof staat nooit alleen (Jac. 2:26). Net zoals goud van andere metalen die erop lijken onderscheiden kan worden door de fysieke eigenschappen ervan te onderzoeken, zo kan oprecht geloof onderscheiden worden van uitingen van geloof door de vrucht ervan te onderzoeken.

Het is erg gevaarlijk om een definitief oordeel te vellen over iemands geestelijke toestand, omdat we er van de buitenkant naar kijken terwijl God naar het hart kijkt (1 Sam. 16:7). Maar ter wille van het doel om te onderscheiden of we gebruikt kunnen worden, kunnen we de daden van iemand gebruiken als een aanwijzing van zijn geestelijke toestand (zie opmerking 46 bij Matt. 7:1).

⁶⁰ *Matt. 23:26 Gij blinde Farizeeër, reinig eerst de inhoud van de beker; dan zal hij ook van buiten rein worden.*

Opmerking 21 bij Matt. 23:26: Deze schriftgeleerden en Farizeeërs waren zich alleen maar bewust van uiterlijke daden en ze begrepen niet dat het om de gesteldheid van het hart gaat. Religie (de mens die probeert om God te benaderen) zal in dit opzicht altijd verschillen van Christendom (God die naar de mens komt). "De mens ziet aan wat voor ogen is, maar de Here ziet het hart aan" (1 Sam. 16:7).

Religie houdt zich alleen maar bezig met de daden van mensen omdat het een bediening is van mensen die vleeselijk gezind zijn. Werkelijk Christendom gaat rechtstreeks naar iemands hart. Jezus zei dat als we de inhoud van de beker zouden reinigen (d.w.z. onze harten), de buitenkant dan ook rein zou zijn (d.w.z. onze daden). Als bij iemand het hart is veranderd, dan is het onmogelijk dat deze verandering dan niet zijn daden zal weerspiegelen (Spr. 23:7; Matt. 12:34).

Eén van de favoriete boodschappen van religie is dat als je maar op de goede manier handelt, jijzelf wel goed zult zijn. Niets kan minder waar zijn. Je moet wedergeboren zijn (Joh. 3:3-7). En als je wedergeboren bent, dan is heiligheid een nevenproduct en niet de manier om een relatie met God te hebben (Rom. 6:22).

⁶¹ Joh. 9:7 en zei tot hem: Ga heen, was u in het badwater Siloam, hetgeen vertaald wordt door: uitgezonden. Hij dan ging heen, wies zich en kwam ziende terug.

⁶² *Matt. 28:19 Gaat dan henen, maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb.*

Opmerking 6 bij Matt. 28:19: Net zoals de grote opdracht voor iedere gelovige geldt en niet alleen maar voor voorgangers, geldt dit ook voor het gebod om iedere gelovige te dopen. Iedere gelovige kan iemand in water dopen.

⁶³ 1 Joh. 3:17 Wie nu in de wereld een bestaan heeft en zijn broeder gebrek ziet lijden, maar zijn binnenste voor hem toesluit, hoe blijft de liefde Gods in hem?

⁶⁴ Rom. 15:26 Want Macedonië en Achaje hebben goedgevonden een handreiking te doen aan de armen onder de heiligen te Jeruzalem.

⁶⁵ Hand. 5:4 het onverkocht gebleven was, bleef het dan niet van u, en was, na de verkoop, de opbrengst niet te uwer beschikking? Hoe kondt gij aan deze daad in uw hart plaats geven? Gij hebt niet tegen mensen gelogen, maar tegen God.

⁶⁶ 1 Kor. 13:3 Al ware het, dat ik al wat ik heb tot spijs uitdeelde, en al ware het, dat ik mijn lichaam gaf om te worden verbrand, maar had de liefde niet, het baatte mij niets.

⁶⁷ Marcus 16:17-20 Als tekenen zullen deze dingen de gelovigen volgen: in mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven, in nieuwe tongen zullen zij spreken, slangen zullen zij opnemen, en zelfs indien zij iets dodelijks drinken, zal het hun geen schade doen; op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen genezen worden. De Here [Jezus] dan werd, nadat Hij tot hen gesproken had, opgenomen in de hemelen heeft Zich gezet aan de rechterhand Gods. Doch zij gingen heen en predikten overal, terwijl de Here medewerkte en het woord bevestigde door de tekenen, die erop volgden.]

⁶⁸ 1 Kor. 1:21 Want daar de wereld in de wijsheid Gods door haar wijsheid God niet gekend heeft, heeft het Gode behaagd door de dwaasheid der prediking te redden hen, die geloven.

⁶⁹ Joh. 14:15 Wanneer gij Mij liefhebt, zult gij mijn geboden bewaren.

⁷⁰ Jac. 2:15-17 Stel, dat een broeder of zuster gebrek heeft aan kleding en aan dagelijks voedsel, en iemand uwer zegt tot hen: Gaat heen in vrede, houdt u warm en eet goed, zonder hen echter van het nodige voor het lichaam te voorzien, wat baat dit? Zo is het ook met het geloof: indien het niet met werken gepaard gaat, is het, op zichzelf genomen, dood.

⁷¹ 1 Joh. 4:20 Indien iemand zegt: Ik heb God lief, doch zijn broeder haat, dan is hij een leugenaar; want wie zijn broeder, die hij gezien heeft, niet liefheeft, kan (ook) God, die hij niet gezien heeft, niet liefhebben.

⁷² Matt. 6:22-24 De lamp van het lichaam is het oog. Indien dan uw oog zuiver is, zal geheel uw lichaam verlicht zijn; maar indien uw oog slecht is, zal geheel uw lichaam duister zijn. Indien nu wat licht in u is, duisternis is, hoe groot is dan de duisternis! Niemand kan twee heren dienen, want hij zal of de ene haten en de andere liefhebben, of zich aan de ene hechten en de andere minachten; gij kunt niet God dienen en Mammon.

Hebt u vragen of commentaar n.a.v. deze studie of vertaling, neem dan gerust [contact](#) met ons op.

Over de auteur:

Het onderwijs van Andrew Wommack bereikt miljoenen christenen over de hele wereld. Dit radicale onderwijs doorbreekt tradities en leringen die soms generaties lang zijn overgeleverd, maar niet gebaseerd blijken te zijn op een grondig kennen en begrijpen van Gods Woord. Door Wommacks onderwijs vallen voor veel christenen de puzzelstukjes van de Bijbel op hun plaats, waardoor het weer een springlevend boek wordt dat hen leven geeft, zoals God het altijd bedoeld heeft.

Indien u bent gezegend door deze studie, geef haar door aan anderen van wie u denkt dat ze erdoor gezegend kunnen worden. Ook kunt u de verspreiding van het onderwijs van Andrew Wommack in Nederland ondersteunen door een gift over te maken op rekening IBAN: NL83 RABO 0114 1764 85 t.n.v. Andrew Wommack Ministries Nederland te Naarden. Ook kunt u overwegen partner te worden. Dit is al mogelijk vanaf €10,- per maand. Iedere nieuwe partner ontvang een boek naar keuze (ter waarde van van max. €12,-).

Inmiddels zijn de meerdere studies van Andrew Wommack in boekvorm in het Nederlands verschenen. Graag verwijzen wij u daarvoor naar onze website www.andrewwommack.nl